

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrť leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrť leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrť leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrť leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrť leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četrťstopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. Opravištvu, na katero naj se blagovoljfo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Dualistična politika.

(Iz Ogerskega 5. jan. Izv. dop.)

Odkar je naša monarhija po dualizmu na dva „kampa“ razdeljena, je tudi njena politika vnanja kakor notranja, dualistična postala, kakor se v notranji politiki na Slovence obzir ne jemlje, ravno tako tudi v vnanji ne. Kakor je dualistična politika notranjo državno moč oslabila, ravno tako je tudi njen vnanji ugled in njeno vnanjo veljavo dosta znižala. To je naravni nasledek njene dvoglavnosti, dvočelnosti, njenega šepčenja po dveh hromih negah in vojenja po dveh glavah, katerej vsakej je po eno oko izbito.

V kratkem se bo v dveh važnih vprašanjih pokazalo, koliko dualistična politika premore, ali prav za prav koliko ne premore. Eno vprašanje se tiče notranje politike, in to vprašanje je uredba colnega in kupčijskega razmerja mej Avstrijo in Ogersko. Drugo vprašanje se tiče vnanje politike in to vprašanje je orijentalno vprašanje. V teh dveh vprašanjih bo dualistična politika naše monarhije svojo ognjeno skušnjo prestati morala in stoprv po doseženem dobrem vspehu bo reči mogla, da je krščena, in za življenje sposobna. Sedaj pa tega še ne more reči.

Prvo vprašanje se ravno kar v Budim-Pešti rešava. Avstrijski in ogerski ministri so tukaj zbrani in državopravna posvetovanja in pogajanja so zopet en vogne. Tudi Nj. veličanstvo kralj in avstro-ogerski premir Andarssy sta tukaj. Na to, da bi Andarssy skupne avstro-ogerske koristi bolje zastopal nego špecifično ogerske, kar bi sicer kot skupni minister nepristrano storiti moral, na to nečemo pomisliti. Andarssy je inkarnacija svojega naroda, magjarstva, in kot takšen bode pri razpravah svoj vpliv zmirom raje na magjarsko

stran dualistične vage polagal nego na avstrijsko. To je naravno. Andarssy kot minister vnanjih zadev se sicer niti ne bi smel vtikati v colno - kupčijske razprave mej Avstrijo in Ogersko, pa on se v nje ravno tako poklican in nepoklican, meša, kakor se je nekdaj mešal v državopravne razprave mej Avstrijo in Češko. In res uže se čujejo od avstrijske nemške strani glasovi potrjujoči, da so Ogri v razpravah v superioritetu, avst. Nemci pa uže zopet v „zwangsjacki“. Avstrija je uže leta 1867. krajši kolec potegnila, in bržčas ga bode tudi letos. To so avstrijski pridobitki iz dualistične državne uredbe. Lepši pa še stoprv pridejo.

Od terjatve samostalne ogerske banke nečejo Magjari za nobeno ceno odstopiti. Oni hočejo bankovce delati pa je ven! Avstrija je odločno proti ogerskej banki, grozeči se Magjarom da ogerskim bankovcem v Avstriji ne bo prisiljen kurs dovolila, nego jih samo po burznej vrednosti sprejemala; Magjari pa zopet odvrčajo, da bodo v tem slučaju prisiljeni, svoje meje zacolnati. Dilema je tedaj ta-le: ali ogerskim bankovcem v Avstriji prisiljen kurs zagotoviti ter jih ravne avstrijskim bankovcem proglasiti in odprto mejo imeti; ali pa ogerskim bankovcem prisiljen kurs v Avstriji ne dovoliti; in mejo avstrijskim obrtninam zaprto imeti.

Vse to je grenki sad notranje dualistične politike, in sicer grenak samo za Avstrijo, za Ogersko je sladek. Ali bo to avstrijske Nemce streznilo?

Pa kakšni so vspehi dualistične avstro-ogerske vnanje politike? Do sedaj še uprav nikakšni. In tudi v vnanji politiki mora dualistična politika še svoj rigorozum prestati. Centralizovana, še bolj pa federalistična Avstrija, bi v orijentalnem vprašanju uže zdav-

naj čisto drugačne vspehe dosegla bila, nego jih je dosegla, ali pravejše govoreč, ne dosegla, dualistična Avstrija s svojimi tako teškimi svinčnimi podplati, ki njej niti doma, kamo-li črez državne meje korakati ne dajo. Zveza treh cesarjev gotovo nij niti iznajdba Andarssyjeva, niti njegova zasluga, da je Avstro-Ogerska v njo sprejeta. Gotovo je pa njegova krivnja, da Avstro-Ogerska v tej zvezi nij kladiivo nego nakovalo, da v njej ne riva, nego da je rivana.

Vse to, in še veliko več, so nevesele slike avstro-ogerske notranje in vnanje dualistične politike.

Jugoslovansko bojišče.

Iz okolice črnogorskega kneza se zagrebškim listom poroča, da bode Črna gora konec februarja v akcijo stopila. To je pisala jedna črnogorska veljavna osoba našemu rojaku Hubmajerju in tako se tudi v telegramu iz Dubrovnika potrjuje.

Znano je, da je v Bosni bil izmej slovenskih prostovoljcev od Turkov ujet Slovenec Mejač. Čuti je bilo enkrat, da so ga Turki odveli v Malo Azijo. To menda nij res, ker „Obzor“ ima 5. januarja iz Kostajnice poročilo, da je odveden iz Bihača v Sarajevo. „D. Ztg.“ celó poroča, da je v turške ječi uže — zblaznel! Ali kljubu temu je bil vendar prepeljan. Prav turško!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 7. januarja.

Dunajska pošta nam denes nij došla, menda jo je sneg na Semeringu zadržal.

Kolikor je novic iz Dunaja in Pešte, je situacija jako napeta. **Ministerstvo na**

Listek.

Spomin na staro mater.

(Obraz.)

Na oknu ljubó je slonela
V samotnej kamrici tam,
V očesu jej solza brlela,
Kam zginila zdaj je — ne znam
Heire.

S srebro-belimi lasmi, vpognjenega života, z nad prsi prekrižanimi, koščenimi rokami in s kako milim pogledom — tega niti popisati ne morem, si slonela stara mati — na klopici — pred hišo, na trati pred uljakom, ali sredi svojega cvetličja, ondi na prijaznem holmu.

Da, to so bili lepi časi! Prijazna samska koča nad belo vasico, cveteča, stoletna, široko vejača lipa pred vežjo, na desnej sadni vrt, sredi njega dišeči uljak, ondi v zatišji žubo-

reč studenec poleg kamenite klopice, na levi greda polna dišečih vijolic, solnčnic, rudečih nageljnov in rožmarina, — mej njimi stara, srebrnolasa mati.

Gledal sem tedaj, kot gledam zdaj, oziral se v to šepčo lipo, v ta šumeči uljak, sedel sem na klopici poleg žuborečega studenca, a videl nijsem te lepote, te poezije, in tebe sredi cvetličja mati milega očesa, vpognjenega života.

Solnce mi je bila vsakdanja luč, ki sveti le našej vasi, cvetličje mrtev, nepotreben kinč, ves svet le — tiha dolina, ki seže tako daleč, kakor moje oko, in ti stara, srebrnolasa mati — vsakdanja podoba. To je bila radost, to življenje polno najglobočjega modroslovja — pravi zlati vek.

A kedar sem bil prevzvišen modroslovec, kedar sem vriskal in piskal, tako tija v en dan v tiho dolino in te motil in se ti smejil, stara mati sredi tvojega cvetličja, ali na klopici pred

hišo v zelenji tik studenca, tedaj si dvignila suhi prst svoje koščene desnice, in jaz sem se zbal in počenil k tvojemu znožju.

Kakor v molitvi si pokladala tedaj blaga starka roki na moje čelo, gladila si mi kuštrave lase, milo zrla z mrklimi očmi, ter me peljala sredi dišečega cvetličja v dolino, kjer se je zlival studenec v mali tomun. Mej potjo pa si govorila čudne govorice s svojimi cvetlicami. To si pobožala in jej pogladila košata peresa, onej si porahljala zemljo in jo opominjala, naj lepo raste in cveti. Zopet rume nej solnčnici ob meji si podprla vpogujoče deblo; — pohvalila ondi gručo najlepših vrtnic, jim božala nežne popke in se jim sladko smejala.

Najljubši pa ti je bila gredica zelenega rožmarina. Kar ločiti se nijsi mogla od njega. Le poglej ga, kako lep, kako košat in ponosen je, si dejala koliko potov. To je najkrasnejše zelenje, kaj ne, tudi tebi je povšeči?

Dunaji utegne pasti. „Wiener Tagblatt“ imenuje Kellersperga, drugi obetajo uradniško minsterstvo, vse pa toži, da je magjarski vpliv prevelik ali vsevladen, in da bi se Andrassy ne smel vtikati v notranjo politiko, kakor se zdaj. „Pester Lloyd“ ustavovercem žuga, da ako se ne bodo oni udali magjarskim terjavam glede ogerske banke, bodo Ogri njih pustili in se z državopravno opozicijo v Cislejtaniji pogajati začeli. — Vse obravnave se tajno vrše in se dosedaj ne ve za gotovo, kako daleč je mej ministri pogajanje prišlo.

Češki listi ob novem letu s ponosom kažejo, da je njih opozicija nepremaknena, da nij o onej utrujenosti, na katere se je računalo na Dunaji, ničesa videti.

Vnanje države.

Iz Pariza se javlja 3. jan.: Andrassyeva nota o **orientalnim** vprašanji se pričakuje jutri (4. jan.) in bode gotovo simpatično sprejeta od evropskih kabinetov, ker je zmerna. Ona predlaga, naj vsaka država za sebe Turčiji v enem smislu nasvetuje. — Nam se zdi vse to pisanje evropskih diplomatskih not neuporabno, ker odločila bode puška in sicer če ne avstrijska in ruska, pa srbska in črnogorska z vstaši vred.

Črnogorski vojni minister Plamenac je prišel na Dunaj.

V **Srbiji** bivši minister financije, Mijatović, poskuša ustvariti novo stranko mladokonservativcev, ki hočejo kneza pripraviti, da bi naredil „državni udar“, da razpusti skupščino in odpusti ministerstvo.

Na **Francoskem** bode Gambetta kandidiral za novo národno skupščino v Parizu, Lyonu, Bordeaux, Lille in Marseille zato, da vsa ta glavna mesta pokažejo ali so za njegove posredovalne republikanske ideje ali pa za radikalce.

Domače stvari.

— („Slovenski Narod“) od zadnjega četrtka je bil konfisciran in sicer zaradi tega, ker smo hrvatski citirali, kaj hrvatski „Primorac“ pravi o naši tiskovni pravdi zaradi hrvatskih citatov. Da-si je ljubljanska sodnija prve instance izpoznala, da je urednik nekriv prestopanja programa, ako v slovenskem listu objavlja hrvatsk citat, ipak nam se je list zopet konfisciral. Da bomo ugovarjali, to se umeje. — Ker je bil praznik in bi naši bralci dva dnij lista ne imeli, dali smo na nov papir in nov štempelj cel list še enkrat odtisniti, izpustivši inkriminirano stvar.

— (Profesor Erjavec) je iz familij-skih uzrokov resigniral na svoje imenovanje kot vseučilišni profesor v Zagrebu in ostane v Gorici.

— („Slovenske knjižnice“) se sedaj stavi sedma pola.

— (Iz zdravniških krogov.) Zdravniško društvo v Ljubljani napravi dve peticiji obema zbornicama, prvo namenjeno proti projektiranemu reaktiviranju kirurških učilnic, drugo proti vpeljavi, da bi bili prisiljeni, opravljati njihovi poklic. Obe peticiji bode predložil državni poslanec g. dr. Vošnjak. — Imenovano društvo sklenilo je, za izterjanje zaostalih zdravniških terjav postaviti stalnega zastopnika. Gosp. dr. Moše izrekel se je, da hoče prevzeti ta posel.

— (Pevski večer) bode denes 8. t. m. v čitalnični restavraciji, utegne biti jako zabaven.

— (Predpustne veselice v čitalnici ljubljanskej) bodo: 2. februarja: velika beseda s plesom, 13. febr.: ples, 20. febr.: ples. Pri teh plesih svira vojaška godba.

— (Plesne vaje) bodo v ljubljanskej čitalnici meseca januarja in sicer: 9. januarja, 15. januarja, 22. januarja, 29. januarja. Plesni vodja je čitalnični odbornik gosp. Juvančič. K plesalnim vajem in na ples v čitalnici imajo pristop le udje društva in po pravilih vpeljeni gosti.

— („Sokol“) napravi 18. januarja v čitalnični restavraciji „Sokolski večer“. Svirala bode vojaška godba peš-polka Sachsen-Meiningen pod vodstvom kapelnika g. Šinclja. Razen pevskega programa bode velika tombola. Dobitki se bodo v dar pobirali pri čest. udih národnih družb.

— (Občni zbor „Sokolov“) bo 23. januarja ob 11. uri v društveni telovadnici.

— (Pustni torek) napravi „Sokol“ maskerado.

— („Posojilno in hranilno društvo“) ki se snuje, imelo je pretečeno sredo prvo odborovo sejo. Prihodnjo nedeljo bode druga seja, volil se bode pri tej priliki stalen odbor, ter potem takoj delovanje pričelo.

— (Slika.) Občinstvo opozorujemo na izvrstno sliko „Jugoslavija“ ki je na razgled postavljena v prodajalnici slik F. Rudla v hiši banke Slovenije ravno iz Zagreba došla o kateri smo enkrat obširneje že govorili.

— (Za šolo) v Marija-Polji pri Ljubljani je daroval g. Valentin Krišpar 50 iztisov časnika za malo mladino „Vrtec“ in več abecednikov v podobah.

— (Vreme.) Včeraj zjutraj smo imeli 14 gradov R. mrzlotte.

— (Slovensko gledališče.) Repriza lanske leto prvokrat igrane burke „Črevljarska učenca“ je zabavala pri zadnji predstavi dramatičnega društva 6. t. m. mnogobrojno občinstvo, ki je zavzimalo prostore deželnega gledališča. Naš priljubljeni komik g. Kajzel (Toni) je vnel vse poslušalce s svojim dvohumorjem, ki je včasih kazal se vé da malo prenaravno stran, pa navzlic temu, ali pa morda ravno zato kratkočasil občinstvo. Podpirala je g. Kajzela gospa Odijeva (Nacelj), z živo igro in petjem; prav nič po godu pa nam nij bilo, da se je prezentirala v tako čudno nakodeljenej maski, ki je bila čisto neopravičena. Gospod Trnovec (Smola) sicer karakteristične svoje naloge ravno tako nij umel, kakor pri lanskej predstavi g. Nollne, pa veselilo nas je, videti, da smo dobili ravno za stroko pevskega komika, koja nas je večkrat uže skrbela, v gospodu Trnovcu zastopnika, ki veliko obeta, ako neodrekljivi svoj talent podpira s pridnostjo. Izmej kupletov, koje je pel, bi bil lahko marsikaj izpustil, in nam se dozdeva, da je najboljša cenzura vselej pevcev takt in okus. Prejel je g. Trnovec mnogo pohvale, koje mu nikakor ne smemo kratiti. Druge manjše naloge, kojih je pri tej igri mnogo, izvrševale so se po vsem dobro, akoravno bi si bili pri g. Kocelju (Gad) malo manj afektacije, pri g. Jekovcu pa malo manj lesenosti želeli. Omenjati moramo „iz prijaznosti sodelujočo“ gospico Zoretičevo, ki je sicer jako pogumno nastopila, pa pri kateri bi bil ravno tu malo manj „pogumno“ radi videli. Gospici bode trebalo še mnogo studij, in mnogo potrpežljivosti dokler jej bode mogoče postopati tako, kakor smemo mi pri svojih še tako skromnih trjavah zahtevati. Odrekovali jej ne bomo kar meni nič tebi nič vsakega talenta, pa zavito je to zrno še v mnogo trdih oklepih, katere je treba olušiti. In h koncu naj imenovano gospico opozorimo tudi še na to, da je bila njena maska za njeno nalogo vendar le — premlada. Tudi o tem je treba okusa in šole. Dolžnost naša pa je, ne pozabiti, da je gospica iz prijaznosti sodelovala, in zato jej vedna hvala. Gospod Gorenc (Čern) je bil jako drastičen, in isto tako g. Š. Patrošter (Uzmaj). G. Namrétova (kuharica) je prejela pohvalo; petje nas je sploh zadovolilo; in ker ima pri tem sigurno dober del zasluge. Omenimo naj še h koncu, ter zastavamo vsem dotičnikom v premislek kako ne-

A tudi on bode zvenel, rumen, vpognjen leže — na zmrzlo krtino.

Čudeč se, sem zrl v te, stara mati, umeti nijsem mogel tvojih besedij. In ko sva šla dalje po holmu v dolino k tomunu, zdela se se mi skrivnostna, vzvišena podoba, ljubezen in strah mi je v nemal tvoj mili pogled.

Molček sva sedla tedaj na zeleno mahovje tik šumečega tomuna. Meni pa je bilo tako skrivnostno, tako nepopisljivo tesno v mladih prsih.

Starikave, sključene, razpogle vrbe so zrle tako otožno v srebrno-pene valovje. — Od daleč — je šumela dišeča lipa, ondi ob meji so trepetale — jelše, — ob gozdni tišini za leseno kočjo je stala kakor brez življenja zelena smreka in zrla na naji v dolino.

Tedaj si podprla stara mati koščeno brado v dlan, pobožala mi z desnico lice in dejala:

„Nič se ne boj, ti si moj ljubček, rada te imam!“

Jaz pa sem se zbal blaga starka teh besedij, tako resne so se mi dozdevale, strašil sem se tvoje ljubezni in vedel nijsem zakaj.

„Ti si mlad, neskušen,“ nadaljevala si potem. „Videl bodeš širni svet, poznal mnovega človeka.“

Širni svet — čudna nerazumljiva beseda. Vsaj ves svet je naša dolina. Ondi, kjer se dvigujejo bele gore, je konec zemlje in ljudij nij mnogo. Poznam jih vse sosedove — in tebe stara mati.

„O šel bodeš tija, v valove življenja te žene hrepenenje, pozabil bodeš — mene — svojih — in lesene kočje na zelenem holmu.“

Kaj je to? Ne, jaz ne grem, vskliknil sem boječe. Vsaj vidim od tod vso zemljo. Ondi se prostira rumeno polje. Tam zelene gozde, bele vasi samé v sredi, šumeča reka se vali v daljavi. A tu je najlepši, pri vas bodem stara mati, pustite me pri sebi.

„O molči, molči, to je laž, ti ne poznaš

sveta, ne veš, kaj govoriš, ti ne poznaš stare matere in kmalu ti izgine slednji njen spomin, kakor sanje — se ti dozdevajo dnevi sedanji.“

Tako je govorila stara srebrno-lasa mati, pobesila mile oči, naslonila život na vrbovo deblo in zrla v šumeč tomun. Jaz pa sem strmel — se stisnil tesneje v njeno naročje. Nepopisljive misli, želje so se mi budile v prsih. Sovražil sem — široki svet, ki je večji od naše doline, sovražil sem hudobne ljudi, ki pozabijo svoje in domovje, in ti stara mati — dozdevala si se mi višja, nadzemska podoba.

Kako nepopisljiv, lep trenotek je bil to.

Vrbe ob potoku so skrivnostno šepetale, lipa pred vežjo je priklanjala cveteče vejevje, in lesena kočja ondi nad holmom, dozdevala se mi je tako krasna, tako mila, lepši od zakletih zlatih gradov, o katerih sem čul v pravljicah. O to so bili sveti časi! Čutil sem

prijetna je navada, koja se je vgnjezdila v naše občinstvo, namreč navada viharne ploskanja pri vsakej še tako malostnej in včasih še česta napačnej priliki. Tako radodarno in neopravičeno ploskanje razvadi igralce, in daje „testimonium paupertatis“ vsem koje tako rado roke srbijo.

— (Dramatično društvo) je dalo igro „Ena se joče, druga se smeje“ v tisk za letoenjo „Talijo“. Druge igre se pripravljajo za tisk.

— (Nemško gledališče) v Ljubljani prevzame zdaj, ker je direktor faliral, kakor smo uže povedali, tukajšnji nemški teaterkomite, ali še ta samo za poskušnjo, ker si je pridržal 14dnevno odpoved. Sicer pa se po hišah in gostilnicah nabira in prosi podpore, kar je mogoče. Treba je velicega tribuliranja, kar je čudno — pri „kapitalu in inteligenciji.“

— (Umrlo je meseca decembra v Ljubljani) 78 oseb, 40 moškega in 38 ženskega spola.

— (Leta 1875 je umrlo v Ljubljani) 993 oseb, in sicer 517 moškega in 476 ženskega spola; mej temi številkami so pak tudi tujci. Leta 1874 umrlo je vseh skupaj 1143 oseb, tedaj pretečeno leto za 150 menj.

— (Na ljubljanskem ledu) je bilo pretečeni četrtek malo ljudij, uzrok je bil slab led — največ pa zaradi tega, ker je uže mnogo Ljubljančanov drsačev se na bledskem jezeru radovalo.

— (Iz Trnovega) se nam piše; Novo leto, nova — kronika v našem obližji. Na daljnem Zemonu zabol je uže prej za malovredneža poznat Škrli sovaščana Belčiča baje z nožičkom, tu sploh „popkarca“ imenovanin. Urez — uševo nad trebuhom proti želodcu — je precej globok, a nadejati se je ozdravljenja ranjenca. Uzrok je ničev — zgolj razuzdanost; — storilec shranjen. Pri vodi ustrelil je mlinar S. svojo ženo najbrž v pijanosti. Sicer pa trdi, da se je sama. In ta je baje uže na varnem.

— (Detemor?) V vasi Metnaj čula se je proti koncu p. m. govorica, da je neka 26 let stara ženska po imenu Marija Stubelj iz Metnaja v sodniškem okraji Litijskem, porodila dete, ter da se je to na skrivnem odstranilo. Marija Stubelj izreka v navzočnosti občinskega svetovalca in jednega žandarma iz Zatične, da je bila od 29. marca p. l. noseča, ter da je 25. nov. p. l. prilično, ko je v

hlevu živini kladila porodila mrtvo dete moškega spola, porod zamolčala, in dete v nekem kup gnoja zakopala. Drugi dan to dete niso več tamo zakopano našli. Marijo Stubelj odpeljali so k zatične sodnji v preiskavo.

— (Brez ušesa) je posestnik iz zgornje Loznice ki je napil se bil v Žavcu, domov grede pal in zaspal in mu je uho primrznilo se takó, da ga je odtrgal ko je vstal.

— (Ogenj) vnel se je 27. p. m. okolo polu dne v hiši Janeza Škubica v Oselcah, sodniškem okraji Zatičnem. Uzrok do sedaj nij še znan. Pogorel je hlev in tam nakopičena slama.

— (Iz Tolminjskega) se piše „Danici“: Nesli so 3 možje surove kože črez „Bače“ na Miklavžev semenj in jeden je bil opešal, toda ne izmed tistih nosilcev. Opešanega so bili došli trije še le preko vrh Bače, ter gredo vsi štirje skupaj naprej in lomijo sneg do pasu — zdaj eni zdaj drugi naprej. Utrujeni od debelega snega in mraza jamejo eden po enem pešati ter se pogovarjajo, ali bi se vrnili ali šli naprej, — kar jih doide nek človek iz Sorice, ki pa prazen svojo pot naprej koraka, — in tega prosijo, kadar pride na Ravne, da naj dobi tri ali štiri ljudi za dobro plačilo, da jim pridejo naproti. Še en čas dalje gredo, in oni se res v sneg vsede. Kaj je zdaj početi? Eden po enem se povprašujejo, kateri bi si ga upal na ramo zadeti in nesti; pa sami vsi zmrznjeni in utrujeni, si nobeden ne upa, — gredó hitro naprej, misleč, zdaj pa zdaj jih srečajo oni, za katere so bili naročili; ali zastonj, — še le ko oni trije na Ravne pridejo, se napoté oni štirje fantje s sanmi ga iskat, ko jim eden teh, Ivan Močnik, kupec iz Kneže, 1 forint — za plačilo dá.

— (Iz Rajhenburga) se nam piše: Steklega psa o katerem se je vam oni dan pisalo so na Blatici na g. Lenčkovem dvorišči ustrelili, kjer je hišne pse napadal. Od 30. na 31. dec. se nam je okolo broda krškega nebo zopet izvedrilo, da je jasno ko ribje oko in če tudi imamo le prav malo snega ipak se nam je zopet precej mrzlo napravilo. Slišal sem, da mislijo Videmčani svojo jednorazredno šolo razširiti in se prezidanjem starega šolskega poslopja uže na spomlad pričeti. To dokaže, da obstoji Videmski krajni šolski svet iz pravih mož.

spomina — na staro mater, na tvoj dom, ko bivaš v tujej deželi, daleč od njega.“

Zopet je bilo vse tiho. Mati je molčala, stisnila me na prsi, vedela nij morda zakaj, vedel nijsem sam zakaj. Lipa, dišeča lipa pa je strepetala zopet nad nama. Vrbe so se klanjale ob potoku. To je bil zadnji trenotek v naročju stare matere.

Minulo je mnogo let. Koča je pol podrtá nad holmom, dišečo lipo je podrl vihar, cveteč vrt se je posušil, vrbe so vsahnele ob potoku, staro mamico, srebrno-laso mamico so nesli štirje črni možje od tod, daleč daleč — sam ne vem kam.

Le rožmarin, katerega mi je dala v spomin, se ne vsuši, akoravno roma z menoj v tuji, daljni svet, biva z menoj — mej tujimi ljudmi. — Rožmarin, ti si moja ljubezen, moj znanec otročjih let, ti si:

„Spomin na staro mater.“

Liberius.

Naznanilo in vabilo.

Podpisani naznanja slovenskemu občinstvu, da je prišla na svetlo knjiga z naslovom:

Antigona.

Žalostna igra v petih dejanjih, katero je on prestavil iz italijanskega jezika in pomnožil s kritičnim in razjasnjevalnim uvodom. Izvirnik je zložil sloveči Vittorio Alfieri, najboljši italijanski tragiški pesnik (živ. l. 1749–1803).

Alfieri nam v osebah svojih žalostnic s kratko pa krepko besedo živo slika kreposti in strasti; v „Antigoni“ posebno nam kaže nasprotje in boj ljubezni s trinoštvom, požrtvovalnosti s sebičnostjo. Prevoditelj je po svojej moči skušal igri dati slovensko lice, pa ohraniti jej izvirnika notranjo krepost; je li to dosegel in v kolikej meri, to naj razsodijo blagi in modri čitatelji, vzlasti strokovnjaki.

Kakor Alfieri je igre sploh, tako tudi ta tragedija ima le malo govorečih oseb in malo sprememb v prizorih; zato se dá prov lehkó porabiti za predstavo in se toraj priporoča slovenskim društvom.

Sploh pa vabi podpisani prevoditelj uljudno vse prijatelje in podpiratelje slovenske knjige k naročbi na delce, katero je sam tudi založil ter se pri njem dobiva.

Knjižica je prav lično tiskana na lepem papirji in v primernej obliki ter velja mehko vezana in obrezana le 35 kr.; nabiralci naročnikov prejmejo vsak enajsti iztisk po vrhu.

J ožef Križman,
duh. pom. pri sv. Ivanu v Trstu.

Za ptiče!

Ženskemu srcu! Hudo začne zima pri-tiskavati; sneg naletava in pokriva goró in plan; še psa ne odženemo od peči. Smili se dobremu človeku človek, ki pride slabo oblečen tople peči, tople juhe k hiši prosit; smili se nam tudi žival in več iz usmiljenja nego zarad koristi, zamašimo vse luknje hleva, da ima erjavče topel stan. Se ve da ljudem in domačej živali smo privajeni in zunaj na deželi je to privajenje uže dosta ljubezni do nje, — treba le pogledati gospodinjo, kako ljubo pogledava po hlevu in kako jo živina pozna, ker ima zmirom kak košček za njo in videli bomo to ljubezen. Ali kadar se spomlad izbudi, vpraša kaj rada naša gospodinja po milem ptičjem petji in stavim kaj, da ne bi rada pogrešala škrjančevega k veselji vabečega žvrgoljenja in tudi šinkovca gori na visocem drevesu kadar le more poslušava in senica jej je kaj všeča, ker jej tako pridno pomaga gosenic čistiti vrt in polje, in tudi na vrabca nij toliko jezna, ker akoravno je malo tatu, je vendar, kadar mladi priden pokončevalec vsega, kar se zove drevesom škodljiva golazen. Če včasih kako breskino cvetko za konfekt ukrade, tedaj je sicer hudodelec, še večji, kadar hodi mrcina na žito, ali prav priljuden ptiček je ta naš humorist zraka in 80 tisoč gosenic, kojih par starih vrabčev neki za mlade potrebujeta, poravna vso škodo, ki jo drugače delata. Kaj bodem še več besedaril na vaše dobro srce, ženske, obračam prošnjo za ptiče, ki so tukaj ostali, ki iščejo in se stiskajo okolo in okolo po živežu, katerega pa ne morejo najti, ker je sneg in zima vse pokrila. Pred vašimi svetišči — hišami uboge pare škrjanci, senice, ščinkovci in vrabci molče prosijo malo klaje, malo zrna malo bučenc ali moke; dajte jim živeža, najbolj radodarna ne bode s tem hiše spravila na kant. Potrosite jim zrna kaj, drugače se enok, kadar vam zima vzame ljube pevke, kesate; ne boste imele za žejo ne breske ne jabolka in ne boste hodile zjutraj mej škrjančevim žvrgoljenjem in pozdravljenjem na delo in ne bode vam ta zapel na večer: lehkó noč.

Razne vesti.

* (Podmorski kanal) mej Angleško in Francosko je star plan. V novejšem času je znani inženir Lesseps izročil francoske akademiji nov črtež kako naj se ta velika ideja izpelje.

* (Indijancev) je v združenih državah uže samo 278.000. Od leta do leta bolj izumirajo.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in bledanje pri nosečih otrocih, otročnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenke in je bolje nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodejni v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in čler mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam glede vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekan glede Revalesscière du Barry vaeustransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij

mogel, je vsled rabe Vaše Revalesscière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spričevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.

Vaša Revalesscière ozdravila me je popolnem strašnih želodčnih in čutnicnih boleznih, katere so me deset let mučile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na eni, ko pri zdravilih.

V prebustih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr. 1 unt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold. 12 funtov 30 gold., 24 funtov 34 gold. — Revalesscière-Biscuiten v pušicah in tabletah po 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja danajška hiša na vse kraje po poštah kakor koli ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Wahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodanu, v Celovcu pri lekarju Birnacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (297)

Umrli v Ljubljani

od 30. dec. 1875 do 6. jan. 1876:

Marija Gützl, 9 l., hči podobarja, za davico. — Helena Belec, 35 l., za vročino. — Emil Bergant, 8 mes., dete N. N. za pneumoni o. — Marija Kompare, 42 l., v bolnici za apoplexie cerebri. — Emil Marculini, 2 l., dete kavararja za davico. — Katarina Verbič, 3 l., dete posesnice, za davico. — Jera Celigoj, 50 l., za mrtuom. — Matevž Gorjanec, 26 l., za vročino. — Filip Robida, 37 l., za utrpjenjem možjan. — Anton Pevec, 31 l., v bolnici za jetiko. — Ema Čurn, 9 1/2 l., dete uradnika za škrlatnikom. — Franjo Cencel, 46 l., v bolnici za utrpjenjem možjan. — Ivan Jaklič, 60 l., v bolnici za vnetjem pljuč. — Jera Drešar, 75 l., v ubogej hiši za vodenico. — Anton Ferlinec, 81 l., vsled starosti. — Ferdinand Mülleret, 40 l., za vnetjem pljuč.

Dr. J. N. Orozel

advokat, dozda v Šmarji pri Jelšah, odpré 3. prosenca 1876 odvetniško pisarno v

Mariboru

hišna št. 22, Graškega predmestja, in sprejme

nadomestovalnega koncipijenta in izurjenega prepisalca.

(452—10)

Dunajska borza 7. januarja.

(izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovskih 69 gld 55 kr.
Enotni drž. dolg v srebru 73 95

1860 drž. posojilo	112	30
Akcije narodne banke	902	—
Kreditne akcije	192	—
London	114	30
Napol.	9	18
C. k. cekini	5	40
Srebro	115	—

Lekarna Piccoli

„K angelju“
v Ljubljani

pripravlja

Dorško olje

(Dorsch-Leberthran-Öl)

iz sale kitovih jeter, v katerem je železni jod (Jodür)

V 35.00 gramih olja iz sale kitovih jeter je 14 centigramov železnega joda (Protojoduretum ferri.) (132—169)

Jaz ne bodem opisoval učinek železnega joda, ker ta je obče znan in se vporablja splošno v zdravilstveni stroki.

Ta učinek pak postane važnejši, ako se združi z oljem iz sale kitovih jeter in je posebno zdaten v vseh onih slučajih, v katerih se more brzo pomagati oslabilenej redilnej delavnosti; kjer se mora dostaviti krvnej cirkulaciji večja količnost teh elementov, kateri kri čistijo, ter s tem dajejo napravam sopenja večjo delavnost in pripomorejo do ustvaritve zdravnejše in večje krvne mase.

Jaz morem jih tedaj najtopleje priporočati kot najboljši pripomoček proti bramorjem (škrofeljnom), rakitis, kroničnim izpuškom na koži, pljučnim kataru in jetiki.

Nakazanje o rabi. Olja iz sale kitovih jeter uživa se po 10 gramov trikrat na dan ali po zdravniškem predpisu.

Cena jedne steklenice 1 gld. av. velj.

Da se ponarejenju izogne, vti-sneno bode moje ime na vsakej steklenici.

Tužci.

6. januarja:

Pri Stonu: Ott iz Linca. — Tantom iz Konjic. — Gregorič iz Krškega. — Žitnik iz Št. Petra.

Pri Malili: Horak iz Gradca. — Rukel iz Dunaja. — Musati iz Trsta. — Dolnik iz Ribnice. — Dör iz Dunaja. — Briti iz Karlovca. — Treo iz Male vasi. — Koncilijski iz Kčevoj. — Herz iz Dunaja.

Pri Zamorci: Gros iz Ljubna. — Čuk iz Ljubljane. — Presel iz Vipave. — Wete iz Ljubljane.

Sprejme se količakaj v odvetniškej manipulaciji izurjen in zraven trézen

pisar

takoj v mojej pisarni v Krškem.

(3—2) Dr. Karel Koceli.

Št. 18241.

Razglas.

Opazilo se je, da se zapovdi o oglašovanju posebno pri mesečnih podnajemnikih, dalej pri poslih, rokodelskih pomagacih in učencih le mlačno spolnujejo.

Glede na zmerom še veljavni razglas poprej obstoječega policijskega vodstva od 10. marca 1857 št. 1716 se šo enkrat opomni, da se morajo omenjena oglasila naj dalje 24 ur po ustupu v stanovanje, v službo ali v uk, ustmeno ali po oglasilnem listku, ki se pri podpisnem vradu brezplačno dobi, zgoditi.

V ravno tem času se mora tudi izstop oglasiti.

Opuščenje oglasila se bode brez prizanašenja z dnarno globo 5 gld. kaznoval, in se bo ta dnarna kazen pri nezmožnosti plačila v 24 urni zapor spremenila.

(460—3)

Mestni magistrat v Ljubljani, 23. decembra 1875.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Nikako fingirana razprodaja!

Ker zarad slabe kupčije našo tovarno

kitajskega srebrnega blaga

razpustimo popolnem, smo prisiljeni našo veliko zalogo prelepih izdelkov kitajskega srebra, brzo razprodati in sicer nizko pod ceno izdelovalnih stroškov. Za poskus naj služi sledeči posnetek velikega cenika, katerega razpošiljamo na zahtevanje franko.

Znižane cene:

	poprej	sedaj		poprej	sedaj
6 kavnih žlic	gl. 3.50	gl. 1.40	1 hraničica za maslo gl. 5.—	gl. 2.—	—
6 miznih žlic	7.50	2.70	1 par svečnikov	8.—	3.—
6 miznih nožev	7.50	2.70	6 parov podložkov	—	—
6 miznih vile	7.50	2.70	za nože	5.—	2.50
1 žlica za juho	5.—	2.30	1 kleščice za sladkor	2.50	1.—
1 žlica za mleko	3.50	1.50	1 cedilo za čaj	1.50	— 60
1 sladkornica s ključkem	14.—	8.—	6 desertnih nožev	6.—	2.50
			6 desertnih vile	6.—	2.50

Tudi prelepe tase, majolike za kavo in čaj, olišpi na mize, girandoli, posipalci za sladkor, servisi za jajca, zoborebnice, garniture za oset in olje, poleg še mnogo drugih rečij itd. itd. ravno tako tudi po neverjetnej nizki ceni. (403—8)

Posebno opazimo.

vsi 24 komadi vkupaj v elegantnem etuiu na mesto za gl. 24 samo za gl. 9.50.

Ravno isti iz Britanijskega srebra vsi 24 komadi v elegantnem etuiu samo gl. 6.50.

Naročila iz dežele izvrše se nemudoma proti poštnem povzetju.

Naslov:

E. Preis,

Dunaj, Rothenthurmstrasse št. 16.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.